

Hárskút Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017.(XII.22.) önkormányzati rendelete
a településkép védelméről

I. Fejezet

1. A rendelet célja, hatálya és értelmező rendelkezések

1. § Hatályon kívül helyezve

2. § Hatályon kívül helyezve

3. § E rendelet alkalmazásában:

1. **Arculati terv:** a tervezett építmény elhelyezésével, építésével összefüggésben készített olyan dokumentáció, mely a tervezett építmény élő, élettelen természetes, és meglévő épített környezethez való illeszkedését bemutató, színes, a jelenlegi és a tervezett tájképet, látképet több szempontból rögzítő és a tervezett beillesztett építményt tartalmazó, perspektívikus megjelenítés fotódokumentációba illesztve.

2. **Cégreklám:** cégtábla, üzletfelirat, a vállalkozás használatában álló ingatlanon elhelyezett, a vállalkozást ismertető, népszerűsítő egyéb feliratot és más grafikai megjelenítés, üzlethelyiség portáljában (kirakatában) elhelyezett gazdasági reklám.

3. **Helyi egyedi védelem alatt álló érték károsodása:** minden olyan esemény, beavatkozás, amely a védett érték teljes vagy részleges megsemmisülését, karakterének előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi.

4. **Helyi egyedi védelem megszüntetését alátámasztó szakmai vélemény** (Építész, településmérnök, statikus, vagy műemléki szakmérnök végzettségű) személy, szervezetek, vagy azokat foglalkoztató szervezet által készített olyan szakvizsgálat, amely a védelem alatt álló épület, építmény vizsgálatát követően részletezi annak állagában, esztétikai megjelenésében, szerkezetében végbement folyamatokat, és annak eredményét, mely alapján a védelem oka már nem áll fenn.

5. **Épületszélesség:** Az épület rövidebbik homlokzatának szélessége. Az utcai homlokvonaltól esetében a homlokzat szélességéhez hozzá kell számítani azokat az oldalirányú épületkiugrásokat is, amelyeket az utcai homlokvonaltól oldalkert felé eső sarokpontján, annak síkjára állított 45 fokos egyenes érint.

6. **Harmónia és egyensúly:** a részek egybetartozásának érzését keltő látványtulajdonság.

7. **Információs vagy más célú berendezés:** az önkormányzat hirdető berendezései és a közösségi tájékoztató információs rendszer elemei, melynek mérete legfeljebb 11 m², és melynek reklám céljára szolgáló felületének legfeljebb kétharmadán tehető közzé reklám, vagy helyezhető el reklámhordozó, reklámhordozót tartó berendezés.

8. **Karám:** Szabadon tartott állatok tartására és védelmére szolgáló, vesszővel vagy deszkával vagy egyéb faanyagból körbe kerített olyan kerítés, amelynél a tömör felületek aránya a kerítés teljes felületének 30%-át nem haladja meg.

9. **Óriásplakát:** a DIN A0 méretet (841x1189 mm) meghaladó méretű plakát.

10. **Terméskő támfal:** betonba vagy szárazon rakott válogatott kövekből összeállított önállóan állékony, látszó felületében háromdimenziós látványt nyújtó falszerkezet.

11. **Terméskő borítású támfal:** Téglá vagy egyéb falazó elemekből épített önállóan is állékony szerkezet utólagosan ragasztott burkolata, mely természetes terméskövekből, méretre vágva úgy készül, hogy a látszó terméskő felületeknél a terméskő kétdimenziós látványt nyújtó alkalmazása nem megengedett.

12. **Tömör kerítés:** Olyan kerítés, melynek a kerítés síkjára merőleges átláthatósága 80%-nál nagyobb mértékben korlátozott.

13. **Zárt kerítés:** A település területén történetileg kialakult kerítések kapubálványokkal, pillérekkel tagolt, tömör falazott kerítés (kő, téglá) deszka vagy kovácsoltvas kapukkal.

14. **Közfunkciót ellátó épület:** Minden olyan igazgatási, ellátási, szolgáltatási, kereskedelmi funkciójú épület, melyet a rendeltetésének megfelelően bárki igénybe vehet.

15. **Tájba illeszkedés:** a tájban elhelyezésre kerülő építményeknek vagy befolyásolt építmény együtteseknek a természeti/művi (mesterségesen kialakított) táji adottságokhoz funkcionális, ökológiai és esztétikai értelmű igazítása, amely az összhang megteremtését célozza, amit környezeti állapotadat igazol.

II. Fejezet

A HELYI VÉDELEM

1. A helyi egyedi védelem feladata, általános szabályai, önkormányzati kötelezettségek

4. § (1) A helyi egyedi védelem célja Hárskút Község településképe és történelme szempontjából meghatározó műemléki védettséget nem élvező épített értékek, valamint a település építészeti örökségének, jellemző karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.

(2) A település épített értékei – tulajdonformára való tekintet nélkül – a nemzet kulturális kincsének részei, ezért megóvásuk, fenntartásuk, jelentőségükhöz méltó használatuk és megfelelő bemutatásuk közérdek.

(3) A helyi egyedi értékvédelem feladata különösen:

a) a különleges oltalmat igénylő településszerkezeti, településképi, táji, építészeti, néprajzi, településtörténeti, régészeti, művészeti, ipartörténeti szempontból védelemre érdemes:

aa) településkarakter, településszerkezetek,

ab) épületegyüttesek, épületek és épületrészek, építmények, építményhez tartozó földrészlet és annak jellegzetes növényzete,

ac) településképi, utcaképek és látványok,

ad) műtárgyak, szobrok, emlékművek, síremlékek, utcabútorok,

továbbiakban együtt védett értékek – körének számbavétele és meghatározása, nyilvántartása, dokumentálása, megőrzése, megőriztetése és a lakossággal történő megismertetése.

b) a védett értékek károsodásának megelőzése, fenntartásuk, illetve megújulásuk elősegítése.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben megfogalmazott célok érvényesítése érdekében Hárskút Község Önkormányzatának Képviselő-testülete rendeletével a megóvandó épített értékeit helyi

védelem alá helyezi. A helyi védelem alá helyezett értékek jegyzékét a rendelet [1. melléklete](#) tartalmazza.

5. § (1) A helyi egyedi védelem alá helyezést, illetve annak megszüntetését bármely természetes, jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet vagy hivatalból az önkormányzat kezdeményezheti, továbbá a településrendezési terv keretében készített örökségvédelmi hatástanulmány is javaslatot tehet.

(2) A védelemre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védendő érték/terület megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) azonosító adatokat (területhatár, utca, házszám, helyrajzi szám, épület-, vagy telekrész, emelet, ajtó),
- c) a védelem indoklását
- d) Hatályon kívül helyezve

(3) A védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védelem alól törlendő érték/terület megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) azonosító adatokat (területhatár, utca, házszám, helyrajzi szám, épület-, vagy telekrész, emelet, ajtó),
- c) a védelem megszüntetésének okait,
- d) a védelem megszüntetését alátámasztó szakmai vélemény.

(4) A védelem megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha

- a) a védetté nyilvánított helyi érték megsemmisül;
- b) a védett terület, érték a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elveszítette;
- c) a védelem tárgya a védelemmel összefüggő szakmai ismerveknek már nem felel meg;
- d) Hatályon kívül helyezve

6. § (1) A helyi egyedi védelem elrendelése, védelem megszüntetésével kapcsolatos döntés előkészítéséről az önkormányzati főépítész gondoskodik.

(2) Hatályon kívül helyezve

(3) A döntés előkészítése során - a Képviselő-testületi döntés segítéséhez - beszerezhető még az érdekeltek (érintett ingatlanok tulajdonosai, érintett helyi, szakmai, társadalmi szervek, egyesülések) álláspontja.

(4) A helyi egyedi védelem alá helyezés, illetve annak megszüntetésére irányuló eljárás megindításáról az érdekelteket értesíteni kell.

(5) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekeltek az értesítést követően 30 napon belül írásban észrevételt tehetnek.

(6) Hatályon kívül helyezve

7. § (1) A helyi egyedi védelem elrendeléséről és megszüntetéséről értesíteni kell:

- a) az érdekelteket,
- b) Hatályon kívül helyezve

- c) az illetékes építésügyi hatóságot,
- d) az illetékes örökségvédelmi hatóságot.

(2) A helyi egyedi védelem megszüntetését követően a védelmet az ingatlan-nyilvántartásból törölni kell.

(3) A bejegyzés elmaradása a védettség hatályát nem érinti.

8. § Hatályon kívül helyezve.

9. § (1) A védett épület, építmény minden alkotórészét – ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, külső és belső díszelemeket is, továbbá esetenként a használat módját, kivéve, ha csak egyes részei kerültek védetté nyilvánításra– védelem illeti.

(2) Hatályon kívül helyezve.

(3) Hatályon kívül helyezve.

(4) A védett értéket érintő építési munkák engedélyezése előtt az önkormányzati főépítész véleményét be kell kérni. A önkormányzati főépítész kérelemhez csatolni kell a hatályos jogszabályokban előírt példányszámú tervdokumentáció további egy sorozatát, továbbá az alábbiakat:

- a) a védett érték beavatkozással érintett részének felmérési dokumentációját,
- b) az anyaghasználatra, színezésre és az építési technológiára vonatkozó részletes műszaki ismertetést,
- c) a munkák által érintett építményrészek, ornamentális és figurális díszítések, belső dekoratív falfestések, és a környezet jelenlegi állapotának fénykép dokumentációját,
- d) a zöldterületet érintő munkák esetén kertfelmérési rajzot és növényjegyzéket, valamint a kialakításra vonatkozó kertépítészeti tervet.

(5) A védett épület belső korszerűsítését, átalakítását, esetleg bővítését az eredeti szerkezet és belső értékek tiszteletben tartásával kell megoldani.

(6) Helyi egyedi védett épület bontására csak a teljes műszaki avultság esetén kerülhet sor, ha a védelemben részesülő építészeti érték károsodása olyan mértékű, hogy a károsodás műszaki eszközökkel nem állítható helyre. A védett épület, épületrész bontására csak a védettség megszüntetését követően kerülhet sor.

10. § Helyi egyedi védelem alatt álló műtárgyak, keresztek, emlékek felújítása során az eredeti anyaghasználatot és formai elemeket kell követni.

11. § (1) A védelem alatt álló értékek jókarbantartása, állapotuk megóvása a tulajdonos kötelessége.

(2) A védelem alatt álló értékek megfelelő fenntartását és megőrzését – egyebek között – a rendeltetésnek megfelelő használattal kell biztosítani.

12. § (1) A helyi egyedi védelem alá helyezett értékekről nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinhet.

(2) A nyilvántartás tartalmazza a védett érték:

- a) megnevezését, jelenlegi és egykori rendeltetését,

- b) pontos helyét (utca, házszám, helyrajzi szám),
 - c) tulajdonos, kezelő, (bérlő) nevét, címét,
 - d) helyszínrajzát,
 - e) fotódokumentációját,
 - f) minden a védelem alá helyezés során keletkezett ügyiratot,
 - g) annak leírását, hogy mitől védett a védett érték vagy annak egy része,
 - h) a védelem alapjául szolgáló értékvédelmi javaslatot, örökségvédelmi adatlapot,
 - i) az eredeti tervdokumentáció másolatát – ha ez rendelkezésre áll,
 - j) a védett érték felmérési terveit – amennyiben ezek beszerezhetők, illetve előállíthatók,
 - k) minden egyéb adatot, amely a megőrzendő érték szempontjából a védelemmel összefüggésben a nyilvántartást vezető indokoltnak tart. (pl. védett értékeket érintő beavatkozás hatósági intézkedéseinek másolatát, milyen támogatást kapott).
- (3) A nyilvántartás vezetéséről a jegyző az önkormányzati főépítész vagy az önkormányzat hivatalának műszaki előadója közreműködésével gondoskodik.

III. Fejezet

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

1. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

13. § Településképi szempontból meghatározó területnek minősülnek az alábbi településrészek a Rajzi melléklet szerint: vegyes lakóterület, tervezett kertvárosias lakóterület, erdőterület, mezőgazdasági terület.

IV. Fejezet

A TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

1. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

14. § (1) A település belterületén, illetve jelen rendelet szerinti településképi szempontból meghatározó területeken a tetőhéjalásnál nem alkalmazható az alábbi építési anyag:

- a) műanyag hullámlemez,
- b) fém alapú lemez és táblás lemezfedés, trapézlemez, hullámlemez,
- c) beton alapú kiselemes fedés,
- d) műpala.

(2) A település területén tilos az építmények tetőfedő anyagának zöld, kék, sárga, lila és ezek árnyalatainak megfelelő színezése az anyagától függetlenül.

(3) A település területén a Gazdasági jellegbe nem tartozó építmények homlokzati falfelületének színezésénél a környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, sárgával tört fehér, szürkével tört fehér, okker árnyalatai, homok- és agyagszín, téгла- és terrakotta vörös színek, valamint természetes építőanyagok esetén azok természetes színei kivételével más színek nem alkalmazhatók. Faburkolat, faszervezetek esetén a barna és zöld szín és annak árnyalatai is alkalmazhatók.

(4) A település területén támfalak természetes anyagútól (terméskő támfal, vagy terméskő borítású támfal) eltérőek nem lehetnek, kivéve a vakolt támfalakat és a kiselemes növényültetésre is alkalmas támfalelemekből épült támfalakat.

(5) A külterületen, beépítésre nem szánt – mezőgazdasági terület, birtokközpont kivételével - a drótfonatos kerítésen, vadvédelmi hálón, karámon kívül más kerítés nem építhető.

(6) A település belterületén csak jellemzően 3 építményszint építhető (pince, földszint, tetőtér). A tetőhajlás jellemzően 30-45 fok közötti lehet, égetett agyagcserep, vagy színben és struktúrában ahhoz hasonló kiselemes fedéssel. A részletes szabályok az egyes jellegek szabályozásában találhatóak. Saroktelek esetén a maximális homlokzati szélességre vonatkozó értékek csak az egyik előkert homlokzatra érvényesek.

(7) Az épületek közterületről látszó falfelületeinek és nyílásai (ablakok, ajtók) arányainak egymással harmóniában és egyensúlyban kell állniuk, így az épület magassága arányosan viszonyuljon a nyílásokhoz, azok hossz tengelye függőleges legyen, az ablakok, ajtók egyszerű, szimmetrikus elhelyezésűek legyenek. Ügyelni kell a tömör és áttört felületek arányára a közterületről látszó felületeken (legyen több a falfelület, mint az ablak vagy az ajtó).

V. Fejezet

Eltérő karakterű területek építészeti követelményei

1. Az építészeti követelmények meghatározása

15. § Vegyes karakterű terület

a) A terület építési telkeinek utcafrontján egy épület helyezhető el, maximum 3 építményszinttel (pince, földszint, tetőtér)

b) Az övezetben mezőgazdasági építmény egy építészeti tömegben, és csak a lakóépülettel már beépített ingatlanon, vagy azzal egy időben alakítható ki.

c) A belterületen kialakítandó épületek maximális utcavonal felé eső homlokzati szélessége a telekhatártól számított 6,0 méter mélységig oldalhatáron álló épületnél 9,0 méter lehet maximálisan.

d) Az általános előírástól eltérő fedés csak a régi azbesztpala felülfedéseként engedélyezhető.

e) Közfunkciót ellátó épületek és épületrészek kivételével – kizárólag magastető, az utcavonalra merőleges nyeregtető épület építhető 35-45 fok tetőhajlásszöggel.

f) Az utcafrontról látható homlokzatokon alkalmazni lehet a szokásos sarkokon, éleken és a nyílások körüli vakolathúzásokat. Oromfal építése esetén csak a hagyományos formavilágú vakolatdíszek helyezhetők el.

g) A homlokzat vakolt – festett (meszelt) felületű lehet, vagy természetes fa anyagú. A lábazat téglá-, soros rakású terméskő burkolatú illetve festett lehet. Az oromfal anyaga lehet falazott, a homlokzattal megegyező homlokzatképzésű.

h) A területen egyes épületek jellemző homlokzati falfelületének színezésénél – a környezethez való illeszkedés érdekében – csak a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, természetes építőanyagok alkalmazása esetén azok természetes színei is alkalmazhatók.

i) A tetőfedés anyaga csak hagyományos natúr, vörös vagy piros égetett agyagcserep, valamint ahhoz illeszkedő színű és struktúrájú egyéb pikkelyszerű fedés vagy természetes pala, nád lehet,

közfunkciót ellátó épületek esetén kivételesen az előpatinásított korcolt fémlemez is alkalmazható.

j) Az épületek közterületről látszó falfelületeinek és nyílásai (ablakok, ajtók) arányainak egymással harmóniában és egyensúlyban kell állniuk. Ügyelni kell a tömör és áttört felületek arányára a közterületről látszó felületeken (legyen több a falfelület, mint az ablak vagy az ajtó).

k) Tetőtér beépítésekor a tetőablakok a tetősíkra vetített felület legfeljebb 10%-án lehetnek. Az utcavonali homlokzaton erkély, lodzsa nem építhető.

l) Az épület magasságának foghíj esetén illeszkednie kell a két szomszédos épület magasságához és tetőformájához (utcai homlokzatoknál azokét 1,0 méternél nagyobb mértékben nem haladhatja meg. Két kontyolt tető közé kontyolt tető is építhető). Az épület arányok megőrzése végett tetőtér beépítésnél a térdfal magassága a 90 cm-t nem haladhatja meg még akkor sem ha az előírt építménymagasság ezt megengedné.

m) Az épület a telek méretétől függetlenül helyben felújítható, épület elbontása esetén annak helyén új épület építhető.

n) A közfunkciót ellátó épületek kivételével a tető nem állhat 7 síknál többől.

o) A meglévő terep 1 métert meghaladó mértékben való rendezése nem lehetséges.

p) Tömör kerítés csak a térségre jellemző mészkből soros rakással építhető és minimum 30%-ában futó növényvel befuttatva. Fa anyagú kerítés minimum 30%-os áttörtségű lehet és csak lazúros felületkezelést kaphat a fa eredeti színéhez közelálló színben. Egyéb kerítés minimum 50%-os áttörtségű lehet a térségben szokásos soros rakású mészkből lábazattal, vagy vakolt felülettel. Az oldal és hátsó telekhatáron, valamint oldal és hátsókertben építendő kerítés minimum 50%-ban áttört legyen.¹¹

r) Technológiai létesítmények, energiatermelő berendezések közül klímaberendezés, szellőző csak az épület utcai homlokzatán kívüli helyre helyezhető el, az csak az épület egyéb homlokfalára telepíthető, napenergia hasznosító berendezés a tetősíkba telepíthető.

s) Házi gáznyomás-szabályozó az épület utcai homlokzatán kívüli helyre helyezhető el, a berendezés csak a telkek előkertjében, a telkek udvarán, az épület egyéb homlokzatán helyezhető el.

t) Égéstermék elvezetésére utcai homlokzaton szerelt kémény nem építhető.

u) Hatályon kívül helyezve

v) Beépítési móddal, építési hellyel kapcsolatos kötelező előírás, hogy az építményt az építési helyen belül úgy kell elhelyezni, hogy az igazodjon a szomszédos építmények és az utcában elhelyezett építmények többségének építési helyen belüli elhelyezkedéséhez az egységes településképp érdekében.

z) Az építmények homlokzatán, kerítésén csak legfeljebb 1,5 m² méretű cégreklám helyezhető el úgy, hogy:

va) megjelenésével, színezésével, méreteivel ne okozzon esztétikai és látványbeli zavart a településképpben a közterületei felőli látványban, és

vb) a cégreklám nem adhat ki zajt, mesterséges fényt, és

vc) új építmény építésénél, meglévő építmény átalakításánál, funkcióváltásánál, homlokzati felújításánál a cégreklám elhelyezését a homlokzattal együtt kell kialakítani. Utólagosan cégér vagy hirdetőtábla a már kialakított homlokzat architektúráját figyelembe véve helyezhető el, alakítható ki.

x) Az övezetekben a telek teljes területének 10 %-át háromszintű növényzettel fedetten kell kialakítani és fenntartani.

y) A teljes telekterület minden 300 m²-e után legalább egy környezettűrő, nagy lomb-koronát növelő fa legyen a telken.

16. § Kertvárosias karakterű terület

a) A terület építési telkeinek utcafrontján egy épület helyezhető el maximum 3 építményszinttel (pince, földszint, tetőtér). Egy ingatlanon maximum 3 épülettömeg jelenhet meg.

b) Az övezetben mezőgazdasági építmény egy építészeti tömegben, és csak a lakóépülettel már beépített ingatlanon, vagy azzal egy időben alakítható ki.

c) Az általános előírástól eltérő fedés csak a régi azbesztpala felülfedéseként engedélyezhető.

d) Közfunkciót ellátó épületek és épületrészek kivételével – kizárólag magastetős, az utcafrontra merőleges gerincű épület építhető 30-45° tetőhajlásszöggel.

e) A homlokzat csak vakolt – festett (meszelt) felületű lehet. A lábazat tégl-, soros rakású terméskő burkolatú vagy festett lehet. Az ormfal anyaga lehet falazott, a homlokzattal megegyező homlokzatképzésű.

f) A területen egyes épületek jellemző homlokzati falfelületének színezésénél – a környezethez való illeszkedés érdekében – csak a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, természetes építőanyagok alkalmazása esetén azok természetes színei is alkalmazhatók.

g) A tetőfedés anyaga csak hagyományos natúr, vörös vagy piros égetett agyagcserép, valamint ahhoz illeszkedő színű és struktúrájú egyéb pikkelyszerű fedés vagy természetes pala, nád lehet, közfunkciót ellátó épületek esetén kivételesen az előpatinásított korcolt fémlemez is alkalmazható.

h) Az épületek közterületről látszó falfelületeinek és nyílásai (ablakok, ajtók) arányainak egymással harmóniában és egyensúlyban kell állniuk. Ügyelni kell a tömör és áttört felületek arányára a közterületről látszó felületeken (legyen több a falfelület, mint az ablak vagy az ajtó).

i) Tetőtér beépítésekor a tetőablakok a tetősíkra vetített felület legfeljebb 10%-án lehetnek.

j) Az épület magasságának foghíj esetén illeszkednie kell a két szomszédos épület magasságához (utcai homlokzatoknál azokét 1,0 méternél nagyobb mértékben nem haladhatja meg). Az épület arányok megőrzése végett tetőtér beépítésnél a térdfal magassága a 90 cm-t nem haladhatja meg még akkor sem, ha az előírt építménymagasság ezt megengedné.

k) Az épület a telek méretétől függetlenül helyben felújítható, épület elbontása esetén annak helyén új épület építhető.

l) A közfunkciót ellátó épületek kivételével a tető nem állhat 7 síknál többől.

m) A meglévő terep 1 métert meghaladó mértékben való rendezése nem lehetséges.

n) „Tömör kerítés csak a térségre jellemző mészköből soros rakással építhető és min. 30%-ában futó növényvel befuttatva. Fa anyagú kerítés min. 30%-os áttörtségű lehet és csak lazúros

felületkezelést kaphat a fa eredeti színéhez közelálló színben. Egyéb kerítés min. 50%áttörtségű lehet a térségben szokásos soros rakású mészkö lábazattal. Az oldal és hátsó telekhatáron, valamint oldal és hátsókertben építendő kerítés min. 50%-ban áttört kell legyen.¹²

o) Az épületek közterületről látható homlokzatán antenna, klímaberendezés kültéri egysége, parapet konvektor kültéri egysége nem helyezhető el.

p) Technológiai létesítmények, energiatermelő berendezések közül klímaberendezés, szellőző csak az épület utcai homlokzatán kívüli helyre helyezhető el, az csak az épület egyéb homlokfalára telepíthető, napenergia hasznosító berendezés a tetősíkba telepíthető.

q) Házi gáznyomás-szabályozó az épület utcai homlokzatán kívüli helyre helyezhető el, a berendezés csak a telkek előkertjében, a telkek udvarán, az épület egyéb homlokzatán helyezhető el.

r) Égéstermék elvezetésére utcai homlokzaton szerelt kémény nem építhető.

s) Hatályon kívül helyezve

t) Beépítési móddal, építési hellyel kapcsolatos kötelező előírás, hogy az építményt az építési helyen belül úgy kell elhelyezni, hogy az igazodjon a szomszédos építmények és az utcában elhelyezett építmények többségének építési helyen belüli elhelyezkedéséhez az egységes településkép érdekében.

u) Az építmények homlokzatán, kerítésén csak legfeljebb 1,5 m² méretű cégreklám helyezhető el úgy, hogy:

ua) megjelenésével, színezésével, méreteivel ne okozzon esztétikai és látványbeli zavart a településképben a közterületei felőli látványban, és

ub) a cégreklám nem adhat ki zajt, mesterséges fényt, és

uc) új építmény építésénél, meglévő építmény átalakításánál, funkcióváltásánál, homlokzati felújításánál a cégreklám elhelyezését a homlokzattal együtt kell kialakítani. Utólagosan cégér vagy hirdetőtábla a már kialakított homlokzat architektúráját figyelembe véve helyezhető el, alakítható ki.

v) Az övezetekben a telek teljes területének 10 %-át háromszintű növényzettel fedetten kell kialakítani és fenntartani.

z) A teljes telekterület minden 300 m²-e után legalább egy környezettűrő, nagy lomb-koronát növelő fa legyen a telken.

17. § Hatályon kívül helyezve.

18. § Hatályon kívül helyezve.

19. § Hatályon kívül helyezve.

20. § Erdőterület karakterű terület

a) Az épületek, építmények kizárólag tájbaillő, hagyományos szerkezetűek, épület esetén magastetősek, 37°-45° tető hajlásszögűek lehetnek.

b) Erdőtelepítés, erdőfelújítás során valamennyi erdőterületen a termőhelyi adottságoknak megfelelő honos fafajok telepítendőek, ill. természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazandók.

c) Az Erdőterületen belül gazdasági területként jelölt részen az építészeti követelmények:

ca) Az övezetben kialakítható épületek fő tömegét meghatározó tető hajlásszöge 15-45°-os lehet.

cb) Korcolt lemezfedés, cserép-rendszerű megjelenéshez hasonló kiselemes lemezfedés (kivéve a festett kiselemes lemezfedést) és a 30°-nál alacsonyabb hajlásszögű tetőn a nem fénylő pasztell színű táblás, lemezfedés is alkalmazható. Külterületen a szendvicspanel fedés is alkalmazható.

cc) Az övezetekben a telek teljes területének 10 %-át háromszintű növényzettel fedetten kell kialakítani és fenntartani.

cd) A teljes telekterület minden 300 m²-e után legalább egy környezettűrő, nagy lomb-koronát növelő fa legyen a telken.

21. § „Mezőgazdasági terület” karakterű terület

a) A birtokközpont körül tájképvédelmi céllal honos növényfajokból álló, többszintű növényesáv (fasor, alatta cserjesávval) létesítendő.

b) Kerítés kizárólag vadvédelmi hálókeringés lehet.

c) Az épületek tetőhajlása max. 45 fokos lehet.

d) A vízfolyásokat, állóvizeket kísérő erdő-, gyepterületek és nádasok megtartandók, más művelési ágba nem sorolhatók, legfeljebb a gyepterületek ligetes fásítása engedélyezhető. Fásítás kizárólag az adott termőhely adottságainak megfelelő e rendelet [3. mellékletében](#) megtalálható honos fafajokkal történhet.

e) A Mezőgazdasági területen belül gazdasági területként jelölt részen az építészeti követelmények:

ea) Az övezetben kialakítható épületek fő tömegét meghatározó tető hajlásszöge 15-45°-os lehet.

eb) Korcolt lemezfedés, cserép-rendszerű megjelenéshez hasonló kiselemes lemezfedés (kivéve a festett kiselemes lemezfedést) és a 30°-nál alacsonyabb hajlásszögű tetőn a nem fénylő pasztell színű táblás, lemezfedés is alkalmazható. Külterületen a szendvicspanel fedés is alkalmazható.

ec) Az övezetekben a telek teljes területének 10 %-át háromszintű növényzettel fedetten kell kialakítani és fenntartani.

ed) A teljes telekterület minden 300 m²-e után legalább egy környezettűrő, nagy lomb-koronát növelő fa legyen a telken.

2. Az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

22. § (1) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére nem alkalmas területek:

a) területi védelem alatt álló területek,

b) településképi szempontból meghatározó területek,

c) műemlék területe, műemléki környezet területe,

d) temető területe,

- e) régészeti lelőhely területe,
- f) Natura 2000 terület,
- g) országos ökológiai hálózat mag-, folyosó és pufferterülete,
- h) helyi jelentőségű természetvédelmi terület,
- i) erdőterületként szabályozott területek
- j) a törvény erejénél védett források területe,
- k) tájképvédelmi terület és világörökség várományos terület.

(2) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban alkalmas területek Hárskút község képviselő Testületének 1/2007.(I.15.) rendelet (továbbiakban R) szerint az [\(1\) bekezdés](#) alá nem tartozó beépítésre nem szánt területek.

3. A sajátos építményre, műtárgyra vonatkozó követelmények

23. § (1) Belterület már beépített, külterület beépítésre szánt területén üzemelő föld feletti villamos energia hálózat rekonstrukciója, figyelembe véve az egyes földfeletti bekötésű ingatlanok átkötési igényét is

- a) településképi szempontból meghatározó területen,
- b) a helyi védelemben részesülő területen,
- c) tájképvédelmi területen,

a hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.

(2) Belterület már beépített területén, valamint külterület beépítésre szánt területén, ahol a villamos energiaellátás hálózatai és az elektronikus hírközlési hálózatok is föld feletti vezetésűek

- a) villamos energia hálózati rekonstrukció,
- b) közvilágítási hálózati rekonstrukció

során a vezetékeket a meglévő oszlopsorra, illetve közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózat csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.

(3) Beépítésre nem szánt területen – erdőterület kivételével – egy oldali közös oszlopsoron kell a villamos energia szolgáltatást nyújtó és a vezetékes hírközlési hálózatokat elhelyezni, amelyre egyben a felmerülő közvilágítási igény esetén, a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetők.

- a) Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.
- b) Erdőterületen föld feletti hálózatépítés csak akkor lehetséges, ha az nem igényel erdőirtást. Ha erdőirtás igénye merül fel, a hálózatot csak földalatti telepítéssel lehet építeni.

(4) Új villamos energia ingatlan-bekötést a beépítésre szánt területeken és beépítésre nem szánt területek villamos energia ellátást igénylő telkeinél is földalatti csatlakozással kell kiépíteni akkor is, ha a közhálózat oszlopsoron halad.

24. § (1) A belterület, beépítésre szánt új fejlesztési területeken, ahol a meglévő gyenge és erősáramú hálózatok föld feletti vezetésűek, új elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, vagy közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni. Amennyiben a területen nincsen meglévő föld feletti vezetésű villamos energia hálózat, ott az elektronikus hírközlési hálózatokat is földalatti elhelyezéssel kell építeni.

(2) Belterület, már beépített területén, valamint külterület beépítésre szánt területén, ahol a meglévő gyenge és erősáramú hálózatok föld feletti vezetésűek, új elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, vagy közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.

(3) Új elektronikus hírközlési hálózatokat, beépítésre nem szánt területen területgazdálkodási okokból a villamos energia elosztási, a közvilágítási és egyéb hírközlési szabadvezetékekkel közös, egyoldali oszlopsorra kell fektetni, amelyre egyben a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetőek.

25. § (1) Új antenna telepítésénél 500 méteres körzetben már meglévő antenna előfordulása esetén - ha az nem lakóterületi, vagy településközponti övezetben fekszik – az antennát azzal közös tartószerkezetre lehet csak elhelyezni.

(2) Belterületi építési övezetek területein antenna csak meglévő építményre telepíthető közterületről nem látható építményrészre.

4. A reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

26. § (1) Reklám közzététele és reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése – a [\(2\) bekezdés](#) kivételével - kizárólag a település beépítésre szánt területének vegyes és lakóterületnek minősülő területének közterületén, köztulajdonban álló ingatlanokon, kizárólag az önkormányzat által kihelyezett utcabútor igénybevételével lehetséges.

(2) Reklám közzététele és reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése nem megengedett a településképi védelméről szóló törvény [1. melléklete](#) szerint településképi szempontjából kiemelt területnek minősülő területen, így különösen műemlék területen, műemléki környezet területén, régészeti lelőhely területén.

(3) A védett faluközpont, valamint az Intézményközpont jellegű területen belül csak egységes megjelenésű információs vagy más célú berendezés helyezhető el.

(4) A település területén óriásplakát, építési reklámháló, fényreklám, zajreklám nem elhelyezhető el.

(5) A reklámok közterületen és magánterületen történő elhelyezését szabályozó jogszabályokban meghatározott tilalmak és rendelkezések alól az önkormányzat polgármestere felmentést adhat az alábbi feltételek esetén:

a) a település szempontjából jelentős valamely eseményről való tájékoztatás érdekében szükséges, és

b) legfeljebb évente összesen tizenkét naptári hét időszakra

történik a reklám közzététele és reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezése.

VI. Fejezet

KÖTELEZŐ SZAKMAI KONZULTÁCIÓ TELEPÜLÉSKÉPI VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁS

1. Rendelkezés a szakmai konzultációról

27. § (1) Nem építési engedély köteles és egyszerű bejelentéses tevékenység megkezdését megelőzően az építető a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló [314/2012. \(XI. 8.\) Korm. rendelet \(a továbbiakban: Tr.\) 25. §-a](#) szerint köteles a tervezett építési tevékenységgel kapcsolatosan településkép-védelmi tájékoztatást kérni és szakmai konzultációt kezdeményezni az önkormányzatnál.

(2) A szakmai konzultáció során kiállított emlékeztetőnek tartalmaznia kell azt, hogy a benyújtott arculati terv szerint a tervezett építmény elhelyezése, építése az élő, élettelen természetes, és meglévő épített környezethez illeszkedik-e vagy sem.

(3) A szakmai konzultáció a település polgármesterének feladata, szükség esetén önkormányzati főépítész bevonásával. Az elkészített emlékeztető csak azt követően adható ki a kérelmező részére, ha azt előzetesen a polgármester jóváhagyta.

2. A véleményezési eljárással érintett építmények köre

27/A. § Településképi véleményezési eljárást kell lefolytatni Hárskút teljes közigazgatási területén a [Tr 26. § \(1\) bekezdésében](#) meghatározott építési tevékenységek tekintetében.

3. A véleményezési eljárás részletes szabályai

27/B. § (1) (1) A településképi véleményezési eljáráshoz kötött építési munkákra vonatkozó építészeti-műszaki tervdokumentációkkal kapcsolatban a településképi vélemény alapját a főépítész szakmai állásfoglalása képezi.

(2) A településképi véleményezési eljárást az építető, vagy a tervező a rendelet [2. melléklete](#) szerinti kérelemben terjesztheti elő, az abban felsorolt mellékeltek benyújtásával.

(3) A főépítész csak a hiánytalanul összeállított tervdokumentációt véleményezi.

(4) A telepítéssel kapcsolatban vizsgálni kell, hogy:

a) a beépítés módja megfelel-e a környezetbe illeszkedés követelményének;

b) megfelelően veszi-e figyelembe a kialakult, illetve átalakuló környező beépítés adottságait, rendeltetésszerű használatának és fejlesztésének lehetőségeit;

c) több építési ütemben megvalósuló új beépítés, illetve meglévő építmények bővítése esetén

ca) biztosított lesz- vagy marad-e az előírásoknak és az illeszkedési követelményeknek megfelelő további fejlesztés, bővítés megvalósíthatósága;

cb) a beépítés javasolt sorrendje megfelel-e a rendezett településképpel kapcsolatos követelményeknek.

(5) Az alaprajzi elrendezéssel kapcsolatban vizsgálni kell, hogy:

a) a földszinti alaprajz – a tervezett rendeltetés, illetve az azzal összefüggő használat sajátosságaiból eredően – nem korlátozza-, illetve zavarja-e indokolatlan mértékben a szomszédos ingatlanok rendeltetésszerű használatát;

b) az alaprajzi megoldások nem eredményezik-e az épület tömegének, illetve homlokzatainak településképi szempontból kedvezőtlen megjelenését.

(6) Az épület homlokzatának és tetőzetének kialakításával kapcsolatban vizsgálni kell, hogy:

a) azok építészeti megoldásai megfelelően illeszkednek-e a kialakult, illetve a településrendezési eszköz szerint átalakuló épített környezethez;

b) a homlokzatok tagolása, a nyílászárók kiosztása összhangban van-e az épület rendeltetésével és használatának sajátosságaival;

c) a terv településképi szempontból kedvező megoldást tartalmaz-e az épület gépészeti és egyéb berendezései, tartozékai elhelyezésére, továbbá

d) a tetőzet kialakítása – különösen hajlásszöge és esetleges tetőfelépítményei – megfelelően illeszkednek-e a domináns környezet adottságaihoz.

(7) A határoló közterülettel való kapcsolatot illetően vizsgálni kell, hogy:

a) a közterülethez közvetlenül kapcsolódó szint alaprajzi kialakítása, illetve ebből eredő használata:

aa) korlátozza-e a közúti közlekedést és annak biztonságát;

ab) korlátozza-, illetve zavarja-e a gyalogos és a kerékpáros közlekedést és annak biztonságát;

ac) megfelelően veszi-e figyelembe a közterület adottságait és esetleges berendezéseit, műtárgyait, valamint növényzetét, illetve ebből eredően

ad) a terv megfelelő javaslatokat ad-e az esetleg szükségessé váló – a közterületet érintő – beavatkozásokra,

b) az esetleg a közterület fölé benyúló építmény-részek, illetve szerkezetek és berendezések milyen módon befolyásolják a közterület használatát, különös tekintettel a meglévő, illetve a telepítendő fákra, fasorokra.”

VII. Fejezet

TELEPÜLÉSKÉPI BEJELENTÉSI ELJÁRÁS

1. A bejelentési eljárással érintett reklámhordozók köre

28. § Településképi bejelentési eljárást folytat le a polgármester Hárskút teljes közigazgatási területén - közterületről vagy közforgalom céljára átadott magánterületről vagy közforgalom által használt területről látható reklám, reklámhordozó, cégreklám elhelyezése esetén, amennyiben a reklám, reklámhordozó, cégreklám elhelyezője nem az önkormányzat.

29. § (1) A településképi bejelentési eljáráshoz kötött tevékenység alapját a polgármester szakmai állásfoglalása képezi.

(2) A településképi bejelentési eljárás lefolytatása és az építészeti-műszaki dokumentáció értékelése során a településképi esztétikusan megjelenő, településképi nem zavaró, az épített és természeti környezethez illeszkedő, és annak előnyösebb megjelenését segítő megoldási szempontokat kell érvényesíteni.

(3) Részletes vizsgálati szempontok:

a) nem zavarja-e a környezetében levő épületek, építmények, utcák, terek, használhatóságát,

b) megjelenésével, színezésével, méreteivel nem okoz-e esztétikai és látványbeli zavart a településképből a közterületei felőli látványban,

c) az épület, kerítés homlokzati architektúrájához illeszkedik-e.

(4) Hatályon kívül helyezve.

30. § A településképi bejelentési eljárásához csatolni kell a reklámnak, reklámhordozónak, cégfeliratnak a [29. § \(3\) bekezdés](#)ben szerinti vizsgálatot lehetővé tevő műszaki leírását és látványtervét. A polgármester szükség esetén egy alkalommal hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

VIII. Fejezet

A TELEPÜLÉSKÉPI KÖTELEZÉS, TELEPÜLÉSKÉP-VÉDELMI BÍRSÁG

1. A településképi kötelezési eljárás

31. § (1) A polgármester a rendeletben meghatározott településképi követelmények teljesítése érdekében a hatályos eljárási törvény alapján kötelezési eljárást folytat le és szükség esetén kötelezést bocsát ki.

(2) Hatályon kívül helyezve.

(3) A kötelezési eljárás lefolytatható hivatalból, vagy kérelemre.

(4) Kötelezési eljárást kezdeményező kérelem az önkormányzatnál írásban nyújtható be, és a kérelemben meg kell jelölni, hogy a rendelet mely szakaszában foglalt településképi követelmény nem teljesülése miatt történik a kezdeményezés.

(5) A polgármester a tényállás tisztázása során köteles beszerezni az önkormányzati főépítész szakmai állásfoglalását.

(6) A településképi kötelezés irányulhat építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására.

2. A településképi védelmi bírság kiszabásának esetkörei és mértéke

32 § (1) A polgármester településképi védelmi bírságot szab ki a lefolytatott településképi kötelezési eljárás során a magatartás elkövetőjével szemben, amennyiben megállapítja, hogy az építési tevékenységre a korábban kiadott szakmai konzultáció eredményeképpen kiadott emlékeztetőben vagy a településképi véleményezési eljárás során kiadott véleményben foglalt településképi követelmény megsértésével került sor.

(2) Hatályon kívül helyezve

(3) A településképi védelmi bírság 10 000 - 1 000 000,-Ft. A településképi védelmi bírság a jogsértő állapot előírt határidőn belüli megszüntetésének elmulasztása miatt ismételtén is kiszabható.

(4) A településképi védelmi bírság kiszabásakor a polgármester mérlegeli a jogsértő magatartás súlyát, különösen a településképi védelméhez fűződő érdek sérelmének mértékét, a jogsértés ismételtségét, időtartamát. A polgármester a bírság kiszabása során köteles beszerezni az önkormányzati főépítész szakmai állásfoglalását a településképi védelméhez fűződő érdeksérelem mértékének megállapítása érdekében.

(5) A befolyt településképi bírságot az önkormányzat költségvetésében elkülönítetten kezeli. A befolyt bírság összege kizárólag a közterületek, utak járdák felújítására, fejlesztésére, építésre, továbbá a helyi egyedi védelem alatt álló építmények megóvásának, fennmaradásának, megőrzésének támogatása érdekében a Környezetvédelmi Alap bevételének növelésére lehet felhasználni. A Képviselő-testület évente a költségvetési rendelet megalkotásával egyidejűleg dönt az előző évben befolyt településképi bírság felhasználásáról.

IX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. § (1) Ez a rendelet 2017. december 31-én lép hatályba.

(2) E rendelet rendelkezéseit a rendelet hatályba lépését követően induló eljárásokban kell alkalmazni.

(3) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg nem alkalmazhatók az Rendeletben meghatározott településképi követelmények.

Hárskút, 2017. december 21.

Tábori Ferenc
polgármester

dr. Láng Zsanett
jegyző

Kihirdetve: 2017. december 22.

1. melléklet a 11/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelethez

I) BELTERÜLET

Helyi védelem alatt álló építmények

<i>típusa</i>	<i>címe</i>	<i>helyrajzi száma</i>
Lakóház	Rózsafa utca 9.	hrsz:
Lakóház	Rózsafa utca 13.	hrsz:
Lakóház	Fő utca 22.	hrsz:
Lakóház	Kossuth u. 25.	hrsz:
Lakóház	Kossuth u. 27.	hrsz:
Lakóház	Kossuth u. 29.	hrsz:
Lakóház	Rákóczi F. u. 12.	hrsz:
Lakóház	Rákóczi F. u. 17.	hrsz:
Templom és parókia	Fő utca 2.	hrsz:

Keresztek, fészületek:

Rózsafa u. 9. mellett,
Fő u. 22.,
Veszprémi u.2.
Rákóczi F. u. 17.,
A két temető központi keresztje,
A Lókútra vezető út melletti külterületi kereszt

Régi kutak:

Kossuth L. u. közterületén 3 db

3. melléklet a 11/2017. (XII.22.) önkormányzati rendelethez

A település településképi szempontból meghatározó területén telepíthető növények jegyzéke

Fűfélék:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*)
karcsú fényperje (*Koeleria cristata*)
prémes gyöngyperje (*Melica ciliate*)
sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*)
kései perje (*Cleistogenes serotina*)
vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)
szákszorszép (*Bellis perennis*)
vajszínű ördög szem (*Scabiosa oroleuca*),
kakukkfű (*Thymus sp*)
veronika fajok (*Veronica sp*)
hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*)
fehér here (*Trifolium repens*)
török hóvirág (*Galanthus elwesii*)
széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*)
illatos ibolya (*Viola odorata*)
gyöngyvirág (*Convallaria majalis*)

Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*)
petúnia (*Petunia hybrida*)
árvácska (*Viola wittrockiana*)
körömvirág (*Calendula officinalis*)
jácintok (*Hyacinthus sp*)
lila sáfrány (*Crocus vernus*)
fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*)
aranysáfrány (*Crocus aureus*)
csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*)
kék nőszirm (*Iris germanica*)
tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*)
pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*)
törökszegfű (*Dianthus barbatus*)
törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*)
kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*)
búzavirág (*Centaurea cyanus*)
habszegfű fajok (*Silene sp.*)
szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*)

tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*)
ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*)
kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*)
estike (*Hesperis matronalis*)
mezei margaréta (*C. leucantheum*)
erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*)
kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*)
fehér liliom (*Lilium candidum*)
japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*)
tűzliliom (*Lilium bulbiferum*)
pálmaliliom (*Yucca filamentosa*)
tulipánfélék (*Tulipa sp.*)
bugás lángvirág (*Phlox paniculata*)
oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*)
kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*)
báránfárok (*Amaranthus hypochondriacus*)
nagy meténg (*Vinca major*)

Kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hypossus officinalis*)
levendula (*Lavandula angustifolia*)
rozmaring (*Rosmarinus officinalis*)
kerti ruta (*Ruta graveolens*)
orvosi zsálya (*Salvia officinalis*)
kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum, T. sp.*)
bazsalikom (*Ocimum basilicum*)
szurokfű (*Origanum vulgare*)

Kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*)
tűztövis (*Pyracantha coccinea*)
egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*)
nyári orgona (*Buddleia davidii*)
mályva (*Hibiscus siriacus*)

Felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*)
sarkantyúka (*Tropaeolum majus*)
tatár lonc (*Lonicera tatarica*)
magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*)
borostyán (*Hedera helix*)
kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*)
ligeti szőlő (*Vitis silvestris*)
bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*)
lila akác (*Wisteria sinensis*)

kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*)
fehér varjúháj (*Sedum album*)

rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*)
borsos varjúháj (*Sedum acre*)

A lakótelek fái:

Javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*)
kajsziabarack (*Prunus armeniaca*)
őszibarack (*Prunus persica*)
mandula (*Prunus dulcis*)
szilva (*Prunus domestica*)
meggy (*Prunus cerasus*)
cseresznye (*Cerasus sp.*)
alma (*Malus domestica*)
körte (*Pyrus communis*)
eperfa (*Morus alba*)
szőlő (*Vitis vinifera*)
füge (*Ficus carica*)
málna (*Rubus idaeus*)
piros ribizli (*Ribes spicatum*)
egres (*Ribes uva-crispa*)
mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísznövények:

muskáti (*Pelargonium zonale*)

Közterületek, parkok növényzete:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*)
vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*)
molyhos tölgy (*Quercus pubescens*)
kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)
mezei juhar (*Acer campestre*)
mezei szil (*Ulmus minor*)
magas kőris (*Fraxinus excelsior*)
virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*)
madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)
rezgő nyár (*Populus tremula*)
nyír (*Betula pendula*)
eperfa (*Morus alba*)
madárbirs (*Cotoneaster sp.*)
cserszömörce (*Cotinus coggygria*)
egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*)
kecskerágó (*Euonymus sp.*)
veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*)
kökény (*Prunus spinosa*)
közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*)
mogyoró (*Corylus avellana*)